

Tego dokładnie nie wiemy. Na pewno początków grodu nie odzwierciedla żadne ze zdjęć złożonych na konkurs "Jasielskie w kolorze sepii". Projekt ten wzbogaca naszą wiedzę o dawnych mieszkańcach Jasła i okolicy za sprawą okazjonalnej inicjatywy Stowarzyszenia Miłośników Jasła i Regionu Jasielskiego, szkoda tylko, że historia fotografii jest znacznie krótsza niż dzieje grodu.

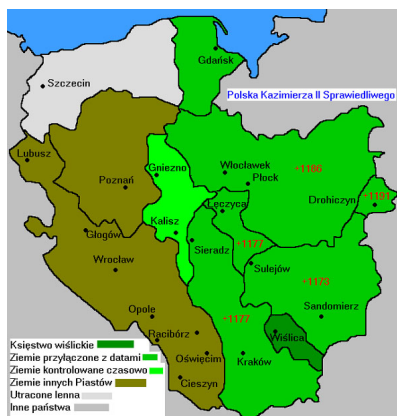

W naszym mieście brak dokumentów zaświadczających o dawnych losach Jasła. Klęski żywiołowe i obydwie wojny światowe powodowały praktycznie wielokrotnie upadek miasta. I zawsze odrodzenie. Zapewne na okoliczność 650 lecia historycy, przedstawią swoją wersję kalendarium miejscowości od zarania do 2015. A, że nic, co jasielskie nie jest mi obce i pasjonuję się dziejami tych ziem, dotykając z entuzjazmem teraźniejszości, co wiem - opowiem. Na dowód przywiązania silniejszego niż patriotyzm lokalny, który przepełnia całe moje doczesne bytowanie. Wiem, że pewne ustalenia archeologiczne z pobliskiej Trzcinicy dowodzą istnienie osadnictwa w tym rejonie w początkach epoki brązu, ponad 4000 lat temu! Późniejsze zasiedlenie z wyraźnymi wpływami śródziemnomorskimi, datowane jest na okres 1650-1350 p.n.e. Natomiast w latach 770-1030 r. n.e. teren ten zasiedlili Słowianie.

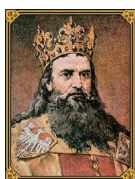

To niedaleko, a zatem mamy prawo przypuszczać, że w dolinie nad trzema rzekami też wcześniej zadomowili się ludzie. Wiadomo, że w granicach administracyjnych Jasła, na wzgórzu "Gródek"(to miejsce jest dziś w rozwidleniu szlaków kolejowych do Rzeszowa i Zagórza), odkryto osadę trzciniecką - otomańską z epoki brązu. Potwierdzone jest swobodne przenikanie

ludności z południowej strony Karpat na północ i związane z tym przenoszenie obcych elementów kulturowych. Zachowały się materialne ślady tamtego bytowania człowieka na tej ziemi.

O Jasle dowiadujemy się, kiedy te dobra w 1185 zostały nadane klasztorowi koprzywnickiemu. W 1262 poświadczona jest też osada targowa, w której mieszkańcy zajmowali się rzemiosłem i wymianą handlową, zwolnieni od wszelkich opłat z tego tytułu. Miejscowi podlegali sądowi klasztornemu, przybyszów miał pod swą pieczę sędzia zamkowy, jak się przypuszcza z Biecza. O urzędowym przypisaniu Jasła do Cystersów z Koprzywnicy wiemy też z dokumentu datowanego na 1284. Gród w ich posiadaniu był według Sarny do 1366. Spisy świętopietrza z lat 1325-1327 wspominają parafię jasielską jako aktywną.

Przyjęło się, że prawa miejskie Jasła nadał Król Kazimierz Wielki w Sanoku 26 kwietnia 1365. Wspomina o tym Książd Władysław Sarna w "Opisie powiatu jasielskiego" z 1908 podając jednak tylko rok i wyjawiając, iż przywilej nadający rangę miasta na prawie magdeburskim w 1365 w Sanoku najpewniej zaginął. Potwierdzenie przywilejów miasta z 1754 też datuje ten fakt na 1365. Porusza ów wątek Adam Kamiński w "Studiach z dziejów Jasła i Powiatu Jasielskiego" wydanych w 1964.

Wzmiankuje jednak inną datę zmiany organizacji Jasła nadanej przez wspomnianego króla w niedalekim Sanoku - 26 kwietnia 1366! Treść tego ważnego w dziejach Jasła dokumentu znana jest jedynie ze streszczenia zamieszczonego w lustracji dóbr królewskich województwa krakowskiego przeprowadzonej w 1660, w której mówi się o przywilejach z 1366, kiedy to części osady należącej już do Króla nadano prawa miejskie. Zdaniem Kamińskiego cysterską część król pozyskał w 1368 w drodze zamiany, a de facto nacisku, jak uważał Jan Długosz. To, że przywilej lokacyjny dla miasta pochodzi z 1366 potwierdza, znana od niedawna, treść lokacyjnego dyplomu z wcześniejszej lustracji w 1569. Tę datę słyszałem na wykładzie Profesora Feliksa Kiryka, wybitnego znawcy dziejów miast średniowiecza polskiego, podczas uroczystej Sesji Rady Miasta Jasła - 22 kwietnia 2005. Przyjęto też wtedy flagę miasta. Ma żółty dolny pas i herb, widniejący w czerwonym górnym płacie.

Potwierdzono również symbole herbowe i ustalono nowy hejnał. Jasło miało już ongiś taki muzyczny znak rozpoznawczy grywany na inaugurację Dni Jasła z dachu budynków Urzędu Miasta bądź Jasielskiego Domu Kultury.

Wpisany przez Zbigniew Dranka
środa, 29 kwietnia 2015 07:12

